

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Besluit van ...
houdende wijziging van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse
educatie in verband met aanscherping van de kwaliteitseisen aan
beroepskrachten voorschoolse educatie**

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van xxx, nr. WJZ 7197, directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 1.50b, aanhef en onder a, en 2.8, aanhef en onder a, van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van xxx, nr. W05);

Gezien het nader rapport van de Staatsecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van xxx, nr. WJZ 7197, directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

**ARTIKEL I. WIJZIGING BESLUIT BASISVOORWAARDEN KWALITEIT
VOORSCHOOLSE EDUCATIE**

Het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 3, eerste lid, wordt na "beroepskrachten" en "beroepskracht" telkens ingevoegd: voorschoolse educatie.

B

Artikel 4 wordt gewijzigd als volgt:

1. Aan het opschrift wordt toegevoegd: voorschoolse educatie.
2. Onder vernummering van het vijfde en zesde lid tot achtste onderscheidenlijk negende lid worden het tweede tot en met vierde lid vervangen door zes nieuwe leden, luidend:
 2. Onderdeel van een beroepsopleiding als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, vormt ten minste een met gunstig gevolg afgesloten keuzedeel dat is gericht op het ontwikkelingsgericht werken in de voorschoolse educatie. Dit keuzedeel voorziet in elk geval in het bijbrengen van kennis en vaardigheden van voorschoolse educatie op de volgende terreinen:

- a. het werken met programma's voor voor- en voerschoolse educatie,
 - b. het stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling,
 - c. het volgen van de ontwikkeling van peuters en het hierop aanpassen van het aanbod van voerschoolse educatie, en
 - d. het betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen.
3. In afwijking van het tweede lid is het daar bedoelde keuzedeel niet vereist indien het aanleren van de kennis en vaardigheden, bedoeld in dat lid, onder a tot en met d, reeds onderdeel is van het kwalificatiedossier van een in dat lid bedoelde opleiding.
4. De bezitter van een getuigschrift of erkenning als bedoeld in het eerste lid die niet voldoet aan het tweede of derde lid, overlegt een bewijsstuk dat met gunstig gevolg scholing is afgerond die specifiek is gericht op het verwerven van kennis en vaardigheden met betrekking tot voerschoolse educatie. Deze scholing heeft in elk geval betrekking op de terreinen, genoemd in het tweede lid, onder a tot en met d, en omvat ten minste 12 dagdelen.
5. De beroepskracht voerschoolse educatie beheerst aantoonbaar ten minste niveau 3F als bedoeld in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen.
6. De houder van een kindercentrum of peuterspeelzaal waar voerschoolse educatie wordt aangeboden, stelt een opleidingsplan vast dat in elk geval tot uitdrukking brengt op welke wijze de kennis en vaardigheden van de beroepskracht voerschoolse educatie met betrekking tot de terreinen, genoemd in het tweede lid, onder a tot en met d, worden onderhouden en verder ontwikkeld. De houder toont aan dat het opleidingsplan aansluit bij de kennis en vaardigheden van de beroepskrachten voerschoolse educatie. De houder geeft aantoonbaar uitvoering aan het opleidingsplan. De houder evalueert het opleidingsplan jaarlijks en stelt het zo nodig aan de hand hiervan bij.
7. Bij ministeriële regeling kunnen:
- a. keuzedelen worden aangewezen als bedoeld in het tweede lid, aanhef,
 - b. nadere regels worden gegeven over de vereiste kennis en vaardigheden, bedoeld in het tweede lid,
 - c. bewijsstukken worden aangewezen als bedoeld in het vierde lid, en
 - d. regels worden gegeven ter uitvoering van het vijfde lid.
3. Het negende lid (nieuw) wordt vervangen door:
9. Indien van een groep waaraan voerschoolse educatie wordt aangeboden, feitelijk meer dan acht kinderen aanwezig zijn, zijn twee beroepskrachten voerschoolse educatie aanwezig, van wie in elk geval één beroepskracht voerschoolse educatie voldoet aan:
- a. het eerste, tweede en vijfde lid, onverminderd het derde lid, en in voorkomend geval aan regels op grond van het zevende lid, of
 - b. het eerste, vierde en vijfde lid, en in voorkomend geval aan regels op grond van het zevende lid.

C

Na artikel 4 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4a. Inhoud pedagogisch beleidsplan wat voerschoolse educatie betreft

1. Het pedagogisch beleidsplan, bedoeld in de artikelen 5, tweede lid, 11, eerste lid, en 20, tweede lid, van het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen, beschrijft in elk geval hoe de houder wat voerschoolse educatie betreft aantoonbaar inhoud geeft aan:
- a. het vormgeven van het voerschools educatief aanbod,
 - b. het stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling,
 - c. het volgen van de ontwikkeling van peuters en het hierop aanpassen van het aanbod van voerschoolse educatie,

- d. het betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen,
 - e. het op passende wijze inrichten van de ruimte waarin voorschoolse educatie wordt verzorgd en het beschikbaar stellen van passend materiaal voor voorschoolse educatie, en
 - f. het vormgeven van een doorlopende leer- en ontwikkellijn van voor- naar vroegschool.
2. De houder evalueert het beleidsplan jaarlijks en stelt het zo nodig aan de hand hiervan bij.

ARTIKEL II. INVOERINGSRECHT

De eisen aan het taalniveau, bedoeld in artikel 4, vijfde lid, van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie zoals gewijzigd door dit besluit, zijn met ingang van 1 augustus 2019 van toepassing op beroepskrachten voorschoolse educatie als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen die als zodanig werkzaam zijn bij een houder van een kindercentrum of peuterspeelzaal, gelegen in een andere gemeente dan een gemeente die is vermeld in bijlage A of bijlage B van het Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid 2011-2016.

ARTIKEL III. INWERKINGTREDING

Dit besluit treedt in werking:

- a. met ingang van 1 augustus 2017, wat betreft artikel I, onderdeel A, en onderdeel B onder 1, en onder 2 voor zover betrekking hebbend op artikel 4, vijfde lid, en wat betreft artikel II,
- b. met ingang van 1 augustus 2018, wat betreft artikel I, onderdeel B onder 2, voor zover betrekking hebbend op artikel 4, zesde lid, en wat betreft artikel I, onderdeel C, en
- c. met ingang van 1 augustus 2019, wat betreft artikel I, onderdeel B onder 2 voor zover betrekking hebbend op artikel 4, tweede tot en met vierde en zevende, en artikel I, onderdeel B onder 3.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage,

Willem-Alexander

De Staatsecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker

NOTA VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN DEEL

Dit wijzigingsbesluit betreft de voorschoolse educatie (hierna: ve). Ve is in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (hierna: WKO) gedefinieerd als “uitvoering van een door het college [van burgemeester en wethouders] gesubsidieerd programma dat gericht is op het verbeteren van de voorwaarden voor het met succes instromen in het basisonderwijs voor kinderen die nog niet tot een school kunnen worden toegelaten”.

Het wijzigingsbesluit wijzigt het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie (hierna: het Besluit). Het centrale doel van de wijzigingen is, verhoging van de (educatieve) kwaliteit van de ve. Om dat te bereiken, is voorzien in de volgende maatregelen:

1. Invoering van een (verhoogde) taaleis van ten minste niveau 3F voor beroepskrachten ve op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen;
2. Opnemen van ve in het pedagogisch beleidsplan, dat bovendien moet worden geëvalueerd;
3. Verduidelijking van de term “beroepskracht” in het Besluit;
4. Aanscherping van de eisen met betrekking tot:
 - a. de module ve;
 - b. het bewijs van scholing ve;
 - c. het opleidingsplan beroepskrachten ve.

1. Aanleiding en algemene probleemstelling

Peuters met een (risico op) taalachterstand krijgen door middel van ve spelenderwijs een stimulerend en taalrijk aanbod met behulp van een vve-programma. Daarin wordt op gestructureerde en samenhangende wijze hun ontwikkeling gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek, en op sociaal-emotioneel vlak.¹ Hierdoor kunnen deze kinderen een betere start op de basisschool maken en kan een onderwijsachterstand later mogelijk worden voorkomen of verminderd. De kwaliteit van ve is medebepalend voor de effectiviteit ervan.²

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het ve-beleid. Ve wordt gegeven op een peuterspeelzaal of in de kinderopvang. Waar deze tekst spreekt van houders, gaat het om de houders van een door het college van burgemeester en wethouders gesubsidieerde ve-kinderopvanglocatie of ve-peuterspeelzaallocatie. De randvoorwaarden voor de kwaliteit van ve zijn geregeld in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. De werking van dat Besluit is naar aanleiding van de cohortstudie Pre-COOL geëvalueerd.³ Deze studie heeft de kwaliteit en effectiviteit van ve in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat ve kinderen met taalachterstand helpt met het inlopen van die achterstand of met het verkleinen van het risico van zo’n achterstand, maar dat de kwaliteit van ve nog verbeterd kan worden.

¹ Voor- (en vroegschoolse) educatie is een onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid. Het speerpunt van dit beleid vormt het tegengaan en wegwerken van onderwijsachterstanden. Bij onderwijsachterstanden presteert een kind met bepaalde omgevingskenmerken minder in het onderwijs in vergelijking met kinderen zonder die kenmerken, maar met eenzelfde leerpotentieel. In het geval van voorschoolse educatie is het toeleidingsbeleid sterk gericht op kinderen met een (risico op) taalachterstand. Dat komt omdat een goede taalontwikkeling op jonge leeftijd van groot belang is om zich tijdens de basisschool optimaal te ontwikkelen. Dat neemt niet weg dat ook andere achterstanden of het risico daarop een rol kunnen spelen in de toeleiding wanneer aannemelijk is dat deze de kans op een onderwijsachterstand later vergroten.

² O.a. Melhuis et al (2015); Veen & Leseman (2016); Veer e.a. (2016); CPB (2015).

³ Veen & Leseman (2016).

Om de effectiviteit van ve verder te vergroten, is een kwaliteitsverhoging nodig, vooral op het gebied van educatieve kwaliteit. Educatieve kwaliteit gaat over de interactie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen, waardoor deze laatsten een rijke omgeving aangeboden krijgen die de ontwikkeling stimuleert. Denk hierbij bijvoorbeeld aan pedagogisch medewerkers die taalrijke spelletjes doen met de kinderen of tijdens het voorlezen of spelactiviteiten woorden aan kinderen uitleggen, vragen stellen die kinderen stimuleren tot denken, praten of fantasierijk spel. Het spelend leren staat hierbij voorop.

Ook uit signalen van de Inspectie van het Onderwijs en de GGD-inspectie blijkt dat de eisen in het tot voor kort geldende Besluit onvoldoende de (educatieve) kwaliteit borgen en dat er aanscherpingen nodig zijn.

In de brief aan de Tweede Kamer van 6 juni 2016 is naar aanleiding van deze uitkomsten aangekondigd dat het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie op een aantal punten zal worden aangepast.⁴ Daarnaast is al eerder, naar aanleiding van de motie Beertema, aangekondigd dat het taalniveau van pedagogisch medewerkers werkzaam in de ve verhoogd zal worden naar niveau 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen.⁵

2. Gesignaleerde problemen en hun oorzaken

Ve helpt peuters met een (risico op) taalachterstand om een betere start te maken op de basisschool, waardoor zij hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen en onderwijsachterstanden zoveel mogelijk worden voorkomen. Uit onderzoek blijkt dat peuters zich door ve sneller kunnen ontwikkelen, maar dat de kwaliteit van ve bepalend is voor de effecten ervan en dat juist die kwaliteit nog voor verbetering vatbaar is.⁶ Om de effecten van ve verder te vergroten, is zoals gezegd een kwaliteitsverhoging nodig, vooral op het gebied van de educatieve kwaliteit.

De kwaliteitseisen ve moeten worden aangescherpt om de educatieve kwaliteit beter te waarborgen. Dit blijkt ook uit signalen van de Inspectie van het Onderwijs en de GGD-inspectie. Deze aanscherpingen richten zich vooral op betere borging van de kwaliteit van de beroepskrachten ve. Per onderdeel van dit wijzigingsbesluit zullen hieronder de gesignaleerde problemen worden toegelicht.

Taaleis 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen

Niet alle beroepskrachten ve beheersen de Nederlandse taal op het niveau dat hen in staat stelt peuters met een (risico op) taalachterstand optimaal te ondersteunen in hun taalontwikkeling. Beroepskrachten ve staan in direct contact met deze kinderen en moeten in staat zijn en worden gesteld om hen uit te dagen en hen een rijke taalomgeving aan te bieden. Het is daarom noodzakelijk dat pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn in de ve een hoog taalniveau beheersen. Deze maatregel sluit aan bij de motie Beertema die verzoekt om het taalniveau van pedagogische medewerkers, werkzaam in de ve, te verhogen naar het niveau 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen.

Beroepskracht

Het naast elkaar voorkomen in het Besluit van de begrippen "beroepskracht" en "beroepskracht voorschoolse educatie" leidde tot onduidelijkheid onder houders over de uitleg van deze begrippen. Dit is gebleken uit gesprekken met GGD-GOHR, de VNG en

⁴ Tweede Kamer 2015-2016, 31293 nr. 325

⁵ Tweede Kamer 2011-2012, 28 760 nr. 30

⁶ Veen & Leseman (2016) en OESO (2016)

uit burgerbrieven. Die onduidelijkheid vormde een probleem, omdat sommige houders in het Besluit ruimte zagen om een niet specifiek in ve geschoolde pedagogisch medewerker in te zetten als tweede beroepskracht op een groep. De beoogde kwaliteit van ve kwam daardoor onder druk te staan. De onduidelijkheid leidde bovendien tot ruis, zoals discussie over de juiste interpretatie van "beroepskracht" tussen houders en de toezichthouder.

Beleid voorschoolse educatie in pedagogisch beleidsplan

Het Besluit bevatte niet de plicht voor houders om in hun beleidsplan een uiteenzetting op te nemen over hun aanbod ve en hoe zij dit aanbod uitvoeren. Om als houder de kwaliteit van ve te bepalen, te bewaken en verbeteren is het van belang dat de houder transparant is over zijn beleid ten aanzien van ve. Doordat dit geen verplicht onderdeel was in het pedagogisch beleidsplan, had de GGD-inspectie geen aangrijpingspunt om een signaal af te geven aan de Inspectie van het Onderwijs bij twijfels over de uitvoering van ve op een locatie.⁷

Module voorschoolse educatie

Beroepskrachten ve dienen over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken om ve goed uit te kunnen voeren. Om als beroepskracht ve aan de slag te kunnen, moesten pedagogisch medewerkers tijdens hun opleiding een module gericht op ve hebben gevolgd. Deze eis borgde echter onvoldoende dat deelnemers aan de module voldoende kennis en vaardigheden hadden om in te stromen in de praktijk. Een "module" kon in de praktijk van alles zijn. Het begrip sloot bijvoorbeeld niet aan bij de terminologie in het mbo. De GGD-inspectie kon hier dan ook niet goed op toezien. Daarnaast waren er geen nadere eisen aan de module gesteld, bijvoorbeeld de eis dat deze met een voldoende moest zijn afgesloten. Dit was problematisch, omdat uit onderzoek bekend is dat scholing en training die specifiek zijn gericht op kennis en vaardigheden van ve van groot belang zijn voor de kwaliteit van ve voor een groep en daarmee voor de ontwikkelingskansen van de kinderen op die groep.⁸

Bewijs scholing voorschoolse educatie

Pedagogisch medewerkers die geen beroepsopleiding met de vereiste 've-module' hadden, konden alsnog aan de slag als beroepskracht ve indien zij een erkend bewijs van scholing ve hadden. Het probleem met dit bewijs was dat er geen nadere eisen voor golden. Elke vorm van scholing volstond in de situatie voorafgaand aan inwerkingtreding van de nieuwe scholingseisen zolang er maar een certificaat kon worden getoond ten bewijze dat deze scholing was gevolgd. In de praktijk leidde dat ertoe dat er soms scholing werd gevolgd die ontoereikend was om kennis en vaardigheden op het gebied van ve bij te kunnen brengen. Het ging bijvoorbeeld om cursussen van een halve dag, georganiseerd door de houder zelf, waarbij de houder een certificaat uitgaf. Een dergelijk certificaat volstond formeel. Er waren dus onvoldoende waarborgen dat de scholing in alle gevallen voorzag in het aanleren van de noodzakelijke specifieke kennis en vaardigheden op het gebied van ve.

Opleidingsplan

De kwaliteit van de ve was onvoldoende geborgd in het opleidingsplan van de ve-houder. Aan het opleidingsplan, dat een rol speelt in het op peil houden van kennis en vaardigheden van de beroepskracht ve, werden geen nadere eisen gesteld. Met als gevolg dat elk opleidingsplan, ongeacht de inhoud, formeel volstond. In de praktijk stuitten GGD-inspecteurs op verouderde opleidingsplannen, opleidingsplannen die niet gericht zijn op ve (maar bijvoorbeeld op veiligheid) en/of opleidingsplannen die niet of

⁷ Het toezicht op voorschoolse educatie is vanaf 1 augustus 2016 voor locaties in alle gemeenten signaalgestuurd. Dat houdt in dat de GGD-inspectie toezicht houdt op de basisvoorwaarden uit het Besluit en een signaal geeft aan de Inspectie van het Onderwijs wanneer hier niet aan wordt voldaan.

⁸ Edward Melhuish, Katharina Ereky-Stevens, Konstantinos Petrogiannis et al. (2014) A review of research and the effects of Early Childhood Education and Care (ECEC) upon child development. P. 67-71. "Practitioner qualifications and training"

nauwelijks werden uitgevoerd.

3. Doelen van dit besluit

De wijzigingen van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie hebben tot doel peuters met een (risico op) taalachterstand optimaal te stimuleren in hun ontwikkeling. Daartoe voorziet dit wijzigingsbesluit in maatregelen ter verhoging van de kwaliteit van ve. De aanpassingen zetten in op verhoging van de kennis en vaardigheden van de beroepskracht ve, betere kwaliteitszorg op ve-locaties en indirect op verbetering van het toezicht. Daarnaast nemen de wijzigingen enkele onduidelijkheden weg in het Besluit.

4. Beschrijving van de maatregelen in dit besluit en hun beoogde effecten

Om de doelen van paragraaf 3 te realiseren en dus de kwaliteit van ve te verhogen, wordt een mix van uiteenlopende beleidsinstrumenten ingezet, waarvan de voorgestelde aanpassing van het Besluit er één is. Juist de mix van deze verschillende interventies moet leiden tot een kwaliteitsverhoging. De maatregelen vullen elkaar namelijk aan, versterken elkaar en genereren zodoende toegevoegde waarde.

Naast de voorgestelde wijzigingen van het Besluit wordt:

- a. ingezet op ondersteuning van gemeenten en houders in de uitvoering en vormgeving van hun ve-beleid, met behulp van onder meer handreikingen, bijeenkomsten en kennisdeling. Op deze manier wordt het nut van de voorgestelde regelgeving ook met de houders en gemeenten gedeeld;
- b. verkend hoe er meer hbo-opgeleide beroepskrachten ve kunnen worden ingezet binnen de ve;
- c. vanaf het schooljaar 2017/2018 via innovatiecentra onderzoek gedaan naar (potentiële) succesvolle ve-interventies in de praktijk. Deze innovatiecentra spelen ook een rol bij het delen van wetenschappelijke kennis en goede voorbeelden;
- d. een aanvullende steekproef uitgevoerd door de Inspectie van het Onderwijs naar de kwaliteit van het gemeentelijke ve-beleid en op locaties.⁹

Hieronder worden kort de afzonderlijke maatregelen in dit wijzigingsbesluit en hun beoogde effecten beschreven.

Taalreis 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen

Het taalniveau 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen wordt vanaf 1 augustus 2017 als eis in het Besluit vastgelegd, zodat alleen nog maar beroepskrachten ve met taalniveau 3F op de genoemde onderdelen werkzaam mogen zijn in de specifieke ve-groepen. Dit houdt dus een verplichting voor iedere beroepskracht ve vanaf enig moment in. Hierdoor kan aan kinderen met een (risico op) taalachterstand een rijkere taalomgeving worden geboden en kunnen zij beter worden ondersteund in hun taalontwikkeling. Om dit mogelijk te maken is en wordt er geïnvesteerd in bijscholing voor zittende medewerkers en worden de initiële opleidingen aangepast zodat ook de nieuwe medewerkers aan de eis kunnen gaan voldoen.¹⁰

⁹ Op dit moment kijkt de Inspectie van het Onderwijs al naar de kwaliteit in de G37. Met deze gemeenten zijn bestuursafspraken afgesloten die liepen tot en met 2015. Eind 2016 zal de Inspectie van het Onderwijs hierover een rapport opleveren.

¹⁰ 3F is al regulier onderdeel van de mbo-4 opleidingen op alle onderdelen (mondelingen taalvaardigheid, schriftelijke taalvaardigheid en lezen). Voor studenten die een mbo-3 opleiding volgen, geldt het referentieniveau 2F. Met de herziening van de kwalificatiestructuur in het mbo is bepaald dat studenten ook keuzedelen moeten gaan volgen om het diploma te behalen. Dit betekent dat studenten die een opleiding volgen voor pedagogisch medewerker op mbo-3 niveau, kunnen kiezen voor het keuzedeel VVE, waarmee ze ook de relevante onderdelen van het referentieniveau 3F kunnen

In de grotere gemeenten (de z.g. G37 en G86) is al ingezet op bijscholing van de beroepskrachten en door middel van bestuursafspraken en extra middelen. Vanaf 2017 krijgen ook kleinere gemeenten hier gericht middelen voor. De kleine gemeenten (niet-G37 en niet-G86) ontvangen in 2017 en 2018 jaarlijks in totaal € 4,7 miljoen om het taalniveau van de beroepskrachten te verhogen. Het kabinet gaat ervan uit dat de kleine gemeenten in 2017 en 2018 de vereiste stappen kunnen zetten in het scholen en toetsen van de pedagogisch medewerkers. Voor deze kleine gemeenten zal de eis gelden dat per 1 augustus 2019 alle beroepskrachten te voldoen aan het vereiste taalniveau. Daartoe bevat dit wijzigingsbesluit een invoeringsbepaling (artikel II).

Beroepskracht te

In het Besluit is "beroepskracht" nu vervangen door "beroepskracht voorschoolse educatie" in aansluiting op de begripsbepalingen in de WKO. In de WKO, die de grondslag vormt van het Besluit, bevatten de artikelen 1.1 en 2.1 een definitie van "beroepskracht voorschoolse educatie". Die definitie geldt ook voor het Besluit, aldus de wet. Volgens de definitie is een beroepskracht te degene die als beroepskracht werkzaam is en belast is met te en die voldoet aan de opleidingseisen en scholingseisen, bedoeld in artikel 1.50b, onderdeel a / artikel 2.8, onderdeel a van de WKO. Het is zaak om in de artikelen van het Besluit consequent te spreken van "beroepskracht voorschoolse educatie".

Efficiënter toezicht is mogelijk nu onhelderheid op dit punt wordt weggenomen. Op groepen waar te wordt aangeboden worden in plaats van pedagogisch medewerkers kinderopvang, beroepskrachten te ingezet.

Beleid op voorschoolse educatie in het pedagogisch beleidsplan

Voorgescreven wordt dat in het pedagogisch beleidsplan, dat alle houders dienen te hebben (zoals vastgelegd in art. 1.50, tweede lid, en artikel 2.6, tweede lid, WKO), een apart onderdeel moet worden opgenomen over te in het geval het een houder van een te-locatie betreft. Hierin moet in elk geval worden beschreven hoe de houder wat betreft voorschoolse educatie aantoonbaar werkt aan:

- a. het vormgeven aan het voorschools educatief aanbod, b. het stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling,
- c. het volgen van de ontwikkeling van peuters en het hierop aanpassen van het aanbod van te,
- d. het betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen,
- e. het op passende wijze inrichten van de ruimte waarin te wordt verzorgd en het beschikbaar stellen van passend materiaal voor te, en
- f. het vormgeven van een doorlopende leer- en ontwikkelijn van voor- naar vroegschool.

Alle voorschoolse opvangvoorzieningen moeten volgens de WKO een pedagogisch beleidsplan hebben waarin zij aangeven hoe zij de vorming en ontwikkeling van de kinderen vorm geven. Door het beleid op te een verplicht onderdeel te maken van het pedagogisch plan en te eisen dat dit onderdeel jaarlijks worden geëvalueerd door de houder, en naar aanleiding daarvan zo nodig wordt aangepast, heeft de GGD-inspecteur de mogelijkheid om een signaal af te geven aan de Inspectie van het Onderwijs wanneer er twijfel is over de kwaliteit van de uitvoering van de te en nader onderzoek hiernaar wenselijk wordt geacht. Geregeld wordt bovendien dat het plan aantoonbaar moet worden uitgevoerd. Dat is noodzakelijk om een papieren werkelijkheid te vermijden.

behalen. Deze studenten stromen voor het eerst in het studiejaar 2018-2019 uit (uitgezonderd studenten die hun opleiding sneller behalen).

Voor invoering van deze maatregel geldt een overgangstermijn. De nieuwe eisen zullen op 1 augustus 2018 in werking treden. Dit geeft houders die ve verzorgen voldoende tijd om het pedagogisch plan uit te breiden, indien nodig. Tevens zullen ve-houders tijdig van deze maatregel op de hoogte worden gesteld.

Module voorschoolse educatie

Om de kwaliteit van de kennis en vaardigheden op het gebied van ve beter te borgen, wordt in artikel 4 van het Besluit geregeld dat voor toetredende beroepskrachten ve geldt dat zij als onderdeel van de beroepsopleiding een specifieke scholing op het gebied van ve moeten hebben gevolgd in de vorm van een keuzedeel (geregeld in artikel 7.1.3, tweede lid, van de WEB) dat is gericht op het ontwikkelingsgericht werken in de ve. Dit keuzedeel moet bovendien met een voldoende zijn afgerond.¹¹ Dit keuzedeel voorziet in ieder geval in het bijbrengen van kennis en vaardigheden van ve op de volgende terreinen:

- a. het werken met programma's voor voor- en voerschoolse educatie,
- b. het stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling,
- c. het volgen van de ontwikkeling van peuters en het hierop aanpassen van het aanbod van ve, en
- d. het betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen.

Wanneer in een opleiding als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van het Besluit deze onderwerpen reeds geborgd zijn in het kwalificatiedossier (geregeld in artikel 7.1.3, eerste lid, van de WEB), is geen extra keuzedeel vereist. De genoemde kennis en vaardigheden komen dan aan bod in het basis- en profieldeel van de opleiding.

Het aanpassen van de eisen met betrekking tot de module ve zal tot een betere borging leiden van de kwaliteit van ve. Aanscherping van deze eis betekent een vereenvoudiging van het huidige toezicht doordat de niet nader gedefinieerde term "module" nu wordt vervangen door het specifieke wettelijk geregelde begrip "keuzedeel". Op het mbo-diploma zijn de gevolgde keuzedelen zichtbaar, evenals de resultaten die daarmee behaald zijn.

Geregeld wordt ook dat het keuzedeel met een voldoende moet zijn afgerond. Een behaald diploma pedagogisch medewerker op het niveau van mbo 3 met daarop een keuzedeel, gericht op ve dat is afgerond met een onvoldoende cijfer (lager dan een 6), geeft dus geen toegang tot werken in de ve.

Keuzedelen als onderdeel van het mbo kunnen voor het eerst worden gevolgd door het cohort 2016/2017. In 2019 zullen de eerste deelnemers de desbetreffende opleiding verlaten met op hun diploma een keuzedeel gericht op het vroegtijdig bestrijden en voorkomen van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen. Daarom zal dit onderdeel van de wijzigingen van het Besluit pas per 1 augustus 2019 in werking treden.

In het Besluit wordt nu de mogelijkheid opgenomen om eventueel bij ministeriële regeling nadere regels aan de kennis en vaardigheden van de beroepskrachten ve te stellen. Vooralsnog gaat de regering ervan uit dat de aanpassing van het Besluit de kwaliteit ve ook zonder nadere regels voldoende borgt. Mocht echter na evaluatie blijken dat dit niet het geval is, dan kunnen zulke nadere regels alsnog worden gesteld.

¹¹ Achtergrond: Door de herziene opleidingsstructuur van het mbo (per 1 augustus 2016) zal voor pedagogisch medewerkers op het niveau van mbo3 vve als keuzedeel worden aangeboden. De hoogte van de examenresultaten van keuzedelen telt pas mee bij het behalen van het diploma voor alle studenten die op 1 augustus 2018 met een opleiding starten en dus in het geval van mbo3 ongeveer vanaf 2021 uitstromen. Tot die tijd krijgen studenten een diploma, ongeacht het cijfer dat zij voor het keuzedeel hebben gehaald. Ook na die tijd kan een diploma zijn behaald met een keuzedeel vve waarvoor tenminste een vier is gehaald (mits gecompenseerd door andere onderdelen).

Bewijs van kennis en vaardigheden ve

Wanneer personen die werkzaam willen zijn in de ve voldoen aan artikel 4, eerste lid, maar niet aan het nieuwe tweede of derde lid, kunnen zij toch werken in de ve, mits zij een bewijs van scholing ve kunnen overleggen. Dus wanneer zij geen keuzedeel gericht op het ontwikkelingsgericht werken in de ve hebben afgerond met een voldoende, en ook niet beschikken over het daar bedoelde kwalificatiedossier.

Dit bewijs moet, evenals het keuzedeel, gericht zijn op het bijbrengen van kennis en vaardigheden op de volgende gebieden:

- a. het werken met programma's voor voor- en vroegschoolse educatie,
- b. het stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling,
- c. het volgen van de ontwikkeling van peuters en het hierop aanpassen van het aanbod van ve, en
- d. het betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen.

Uit gesprekken met de verschillende stakeholders blijkt de behoefte aan het opnemen in het Besluit van specifieke eindtermen met betrekking tot de kennis en vaardigheden van de beroepskrachten ve groot. Om de partijen zelf de gelegenheid te geven dit verder te ontwikkelen is ervoor gekozen deze eisen niet in regelgeving vast te leggen. Mocht blijken dat de huidige aanscherping van de regels tot onvoldoende borging van de kwaliteit van het bewijs leidt, dan kan bij ministeriële regeling worden aangewezen welke bewijsstukken voldoen.

De scholing omvat ten minste 12 dagdelen. Uit ervaring met o.a. "vve-sterk" blijkt dat in het geval van na- en bijscholing ten minste een zeker aantal dagdelen nodig is om ve-specifieke kennis en vaardigheden bij te kunnen brengen.

Opleidingsplan

De houder van een kindercentrum of peuterspeelzaal waar ve wordt aangeboden, moet een opleidingsplan vaststellen. Dit opleidingsplan moet in ieder geval aansluiten bij de ve-specifieke kennis en vaardigheden, bedoeld in artikel 4, tweede lid, van het Besluit. De houder moet kunnen uitleggen aan de toezichthouder hoe het opleidingsplan aansluit bij de kennis en vaardigheden waarover de beroepskrachten ve al beschikken en hoe deze worden onderhouden en verder ontwikkeld. Het opleidingsplan moet jaarlijks worden geëvalueerd en wanneer nodig hierop worden bijgesteld. Op deze wijze wordt structureel en cyclisch vormgegeven aan de bij- en nascholing.

Deze aangescherpte eis treedt per 1 augustus 2018 in werking. Hierdoor hebben ve-houders voldoende tijd om het ve-opleidingsplan uit te breiden, indien nodig. Tevens worden ve-houders via bestaande ondersteuningstrajecten hiervan tijdig op de hoogte gebracht. De eis tot evaluatie en uitvoering moet worden uitgevoerd na het verstrijken van het eerste nieuwe 'planjaar'.

5. Gevoerd overleg; draagvlak

Dit besluit is tot stand gekomen na overleg met Brancheorganisatie kinderopvang, Sociaal Werk Nederland, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, De Inspectie van het Onderwijs, GGD-GHOR Nederland en Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang.

6. Toepassing besluit in Caribisch deel van Nederland

Het besluit heeft geen consequenties voor het Caribisch deel van Nederland.

7. Uitvoeringsgevolgen en handhaafbaarheid

Voor houders is het goed dat de regelgeving over de basisvoorwaarden scherper is, zodat zij weten waarop zij zich moeten richten. Het is tevens in het belang van alle houders dat de beoogde effecten op de ontwikkeling van het kind sorteert. Wanneer deze effecten door onvoldoende kwaliteit langere tijd uitblijven of onvoldoende zijn, ondermijnt dit het bestaansrecht van de gehele sector.

De aanscherpingen leiden ertoe dat de handhaafbaarheid van het Besluit wordt vergroot. Sommige voorgestelde maatregelen vergen een eenmalige (tijds)investering, andere maatregelen vergen continue aandacht. Per wijziging zijn hieronder de gevolgen geschetst en de manier waarop houders hierbij worden ondersteund. Ook zijn uitvoeringsgevolgen en handhaafbaarheid beschreven. De verwachting is dat de maatregelen samen een positief effect hebben op de kwaliteit van de ve, en daarmee op de ontwikkeling van kinderen die de ve volgen.

Taalreis 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen

De invoering van de eis van ten minste taalniveau 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen zal de voorschool tot een taalrijkere omgeving maken, zodat peuters meer gestimuleerd worden in hun taalontwikkeling. Voortaan kunnen alleen medewerkers die taalniveau 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen beheersen, werkzaam zijn in de ve. Via nascholing moeten de zittende beroepskrachten de ve worden bijgeschoold. Gemeenten zullen ondersteund worden bij de vormgeving van de bijscholing en er wordt budget voor de bijscholing en toetsing van het vereiste taalniveau vrijgemaakt.

Toevoegen definitie beroepskracht

De wijziging met betrekking tot "beroepskracht" is een technische aanpassing. De handhaafbaarheid van het Besluit zal worden verbeterd doordat onduidelijkheid over de betekenis van gebruikte begrippen is weggenomen.

Opnemen beleid voorschoolse educatie in het pedagogisch beleidsplan

Het opnemen van de ve in het pedagogisch beleidsplan van de ve-aanbieders zal leiden tot een betere kwaliteitszorg op de ve-locatie en een betere signaalwerking tussen de GGD-inspectie en de Inspectie van het onderwijs. In het pedagogisch beleidsplan wordt een onderdeel de ve opgenomen, maar omdat de GGD-inspectie al standaard kijkt naar het pedagogisch beleidsplan en de uitvoering daarvan (via observatie), zijn de extra toezichtlasten beperkt. Voor de ouders heeft deze maatregel als positief neveneffect dat er meer transparantie over het beleid en de uitvoering van de ve komt, waardoor de positie van ouders in het kader van horizontale verantwoording wordt versterkt.

Aanpassen eisen module voorschoolse educatie

Het gevolg van deze maatregel zal zijn dat een keuzedeel, gericht op de ve, met een voldoende cijfer moet zijn afgerond, alvorens men als beroepskracht in de ve kan gaan werken. Daarnaast is toezicht op de opleidingseis beter mogelijk en wordt het voor ouders transparanter welke vooropleiding de pedagogisch medewerkers op een ve-groep hebben genoten. Aanscherping van de opleidingseis betekent een vereenvoudiging van het huidige toezicht doordat de niet nader gedefinieerde term 'module' vervangen wordt door het wettelijke begrip "keuzedeel". Op het mbo-diploma zijn de gevolgde keuzedelen zichtbaar, evenals de resultaten die daarmee zijn behaald.

De aanpassingen betreffen vooral deelnemers die een opleiding tot pedagogisch medewerker op mbo 3-niveau volgen en in de ve werkzaam willen zijn. Door aan te sluiten bij de nieuwe (herziene) opleidingsstructuur in het mbo zullen de gevolgen voor deze deelnemers beperkt zijn.

Aanpassen eisen bewijs scholing de ve

Het gevolg van deze maatregel zal zijn dat het voor alle houders duidelijk wordt dat een aspirant beroepskracht ve minimaal geschoold moet zijn in de genoemde kennis en vaardigheden. Het huidige scholingsaanbod zal zich naar verwachting naar deze onderwerpen richten. Dit komt niet alleen de kwaliteit van de beroepskracht ve ten goede, maar naar verwachting ook de kwaliteit van het scholingsaanbod voor toetredende beroepskrachten ve.

De GGD-inspectie controleert ook nu al of pedagogisch medewerkers een certificaat hebben behaald van scholing, gericht op ve. Het toezicht zal voor de GGD-inspectie eenvoudiger worden, omdat nu niet uiteenlopende vormen van bewijzen van scholing moeten worden beoordeeld, maar het aantal inzetbare bewijzen sterk wordt ingeperkt en de inzetbare bewijzen bovendien kunnen worden gespecificeerd bij ministeriële regeling.

Aanpassen eisen aan het opleidingsplan

Deze aanpassing leidt ertoe dat ve-houders concreet uitvoering moeten gaan geven aan het opleidingsplan en dit plan moeten afstemmen op de beheersing van de kennis en vaardigheden ve waarover de beroepskracht ve moet beschikken. Omdat tijdens het reguliere inspectiebezoek door de GGD nu ook al gekeken wordt naar het opleidingsplan, is er geen sprake van een extra handeling en zullen de toezichtlasten minimaal zijn.

8. Administratieve lasten; regeldruk

De wijzigingen in het voorliggende besluit hebben een lichte toename van de administratieve lasten van houders van kindercentra en peuterspeelzalen tot gevolg. Daar staat wel tegenover dat het makkelijker wordt om toezicht uit te oefenen via de GGD-inspectie en door horizontale verantwoording (zie bovenstaand). De effecten worden per wijziging toegelicht.

Taaleis 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen

Er zal een beperkte administratieve last zijn voor gemeenten en houders in het organiseren van de scholing en toetsing. Om deze lasten tot een minimum te beperken, worden zowel ve-houders als gemeenten voorgelicht en (financieel) ondersteund in het organiseren van de scholing en toetsing.

Toevoegen definitie beroepskracht

De wijziging met betrekking tot "beroepskracht" is een technische aanpassing zonder gevolgen voor de administratieve lasten.

Beleid op voorschoolse educatie in het pedagogisch beleidsplan

Ten opzichte van de huidige eisen is dit een extra eis aan de houders. Ve-houders moeten nu in het pedagogisch beleidsplan dat ze al opstellen ook aandacht aan ve gaan besteden. Dit leidt tot hogere administratieve lasten, maar deze zijn gering omdat het gaat om een onderdeel van het pedagogisch beleidsplan dat zij toch al aan de GGD-inspectie moeten laten zien in het kader van toezicht op de reguliere kinderopvang. Het opnemen van deze extra eisen leidt naar verwachting tot een betere kwaliteitszorg binnen de instellingen.

Er zijn geen inhoudelijke nalevingskosten wanneer houders dit onderdeel al standaard hebben opgenomen in het pedagogisch plan (de Inspectie van het Onderwijs taxeert dat dit voor een deel het geval is). Houders die er op dit moment nog niet aan voldoen, zullen met extra nalevingskosten te maken krijgen van in totaal circa 180.000 euro.

Aanpassen eisen module voorschoolse educatie

De aanscherping van de module ve in de initiële opleiding en van het bewijs van scholing gaat niet gepaard met extra administratieve lasten voor ve-houders ten opzichte van de

eerdere situatie waarin ook al bewijzen hiervan moesten worden overlegd tijdens het reguliere inspectiebezoek door de GGD. Het keuzedeel en de resultatenlijst vormen een standaard onderdeel van het diploma. Met de aanpassing van het Besluit wordt aangesloten op de herziene structuur in het mbo.

Aanpassen eisen bewijs scholing ve

Een bewijs van scholing en informatie met betrekking tot de inhoud van de gevolgde scholing moet ook nu al aan de GGD-inspectie kunnen worden overlegd. Een bewijs van kennis en vaardigheden moet worden getoond waarin de ve-specifieke kennis is opgenomen.

Voor deelnemers aan opleidingen en ouders houdt de aanscherping door dit wijzigingsbesluit geen extra administratieve lasten in. Voor opleidingsinstellingen kan het een extra administratieve last opleveren, in gevallen dat de specifieke onderwerpen voorheen niet werden vermeld op het bewijs.

Aanpassen eisen aan het ve-opleidingsplan

De aanpassing met betrekking tot het opleidingsplan zal leiden tot een lichte toename in de administratieve lasten voor ve-houders. Door de aangescherpte eis dienen ve-houders te kunnen aantonen dat het opleidingsplan ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd, dat het plan aansluit bij vastgestelde kennis en vaardigheden van hun pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn in de ve en dat het gericht is op ve.

In de huidige situatie moet het opleidingsplan al jaarlijks worden aangepast en getoond aan de toezichthouder (GGD-inspectie). Nog niet alle instellingen zullen echter aan de aangescherpte eisen voldoen. Het zal gaan om een stijging van administratieve lasten van in totaal circa 85.000 euro.

Deze aanpassingen houden alleen inhoudelijke nalevingskosten in voor die ve-houders die nu niet aan deze eis voldoen en waarvan de pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn voor een ve groep geen bij- of nascholing volgen. Voor bij- en nascholing zijn structureel middelen beschikbaar (via het Rijksbudget voor gemeentelijke onderwijsachterstanden). Dit geldt ook voor eventuele tijdelijke vervanging van de beroepskracht ve.

9. Internetconsultatie

PM.

10. Financiële gevolgen

Over de financiële gevolgen van dit wijzigingsbesluit wordt het volgende opgemerkt:

Taaleis 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen

In 2017 en 2018 wordt jaarlijks in totaal € 4,7 mln. beschikbaar gesteld voor kleine gemeenten. Eerder hebben de G86 (4 jaar lang jaarlijks € 4,7 mln.) en de G37 (in het kader van bestuursafspraken) hiervoor middelen gekregen.

De middelen (ook de extra middelen voor het taalniveau) worden verdeeld aan de hand van de schoolgewichten.¹² Vanwege de verlengingen van de specifieke uitkering voor het goab, is deze verdeling gebaseerd op het ijkpunt 2009. In dat jaar hadden de G86 16.597 schoolgewichten en de kleine gemeenten 5.153 schoolgewichten. De G86 hebben

¹² Een extra punt van aandacht is dat de huidige specifieke uitkering in 2017 afloopt. Dit houdt in dat de bestedingen van de gehele looptijd van de uitkering tot en met 2017 verantwoord moeten worden en worden 'afgerekend'. Kortom, als de extra middelen in 2017 niet zijn uitgegeven moeten deze worden terugbetaald. Hierover zal al in 2016 uitvoering (via het ondersteuningstraject) naar gemeenten en werkgevers worden gecommuniceerd. De middelen die in 2018 worden uitgekeerd mogen naar verwachting wel worden doorgeschoven naar latere jaren, mocht dit nodig zijn.

dus samen circa drie keer zoveel schoolgewichten als de kleine gemeenten.¹³ De G86 hebben in totaal € 18.8 mln. extra middelen gekregen (4 x 4,7 mln.). De overige gemeenten krijgen in totaal € 9,4 mln. extra middelen (2 x 4,7 mln.).¹⁴

Naar verhouding krijgen de kleine gemeenten per schoolgewicht meer middelen dan de G86. Hier is voor gekozen omdat de kleine gemeenten met extra kosten te maken krijgen, vanwege de kleinschaligheid, grotere spreiding van locaties en de drempel bij de gewichtenregeling die in de kleine gemeenten naar verhouding zwaarder weegt. Om de gemeenten in staat te stellen dit proces van training en toetsing van de beroepskrachten ve zorgvuldig te laten verlopen is het van belang dat het meerjarige budget bekend is. Om de gemeenten deze zekerheid te verschaffen, zal de regering in 2018 hetzelfde extra budget aan de afzonderlijke gemeenten toekennen als in 2017, ondanks dat de specifieke uitkering naar verwachting in 2017 afloopt en er vanaf 2018 een nieuwe bekostigingssystematiek voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid ingevoerd zal worden.

Overige maatregelen

Behalve wat het taalniveau 3F betreft zijn de meeste aanpassingen van het Besluit aanscherpingen om de al beoogde kwaliteit in de ve (zoals die blijkt uit de nota van toelichting bij het oorspronkelijke Besluit) beter te borgen. Gemeenten ontvangen van het Rijk, via de specifieke uitkering voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid, middelen om ve aan te bieden.¹⁵ Via de gemeenten ontvangen ve-houders dus budget voor het aanbieden van ve. Dit is inclusief scholingskosten en professionaliseringskosten.

Toezicht

De meerwerkkosten voor GGD-inspectie zullen minimaal zijn. De kwalificaties van medewerkers worden al opgevraagd. Voor instromende beroepskrachten in de ve die een opleiding op mbo 4 niveau hebben gevolgd, geldt automatisch dat zij aan het vereiste taalniveau 3F voldoen. Voor de overige maatregelen geldt dat hier nu ook naar wordt gekeken door de GGD-inspectie. Het is de verwachting dat specifiekere eisen het toezicht kunnen vereenvoudigen. Zie verder de uitleg in paragraaf 7.

II. ARTIKELSGEWIJS

Artikel I, onderdeel A (artikel 3 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie)

De omschrijvingen van het begrip "beroepskracht" zijn in het Besluit in overeenstemming gebracht met de begripsbepalingen in de WKO. In de WKO, die de grondslag vormt van het Besluit, bevatten de artikelen 1.1 en 2.1 een definitie van "beroepskracht voorschoolse educatie". Die definitie geldt ook voor het Besluit, aldus die wet. Volgens de definitie is een beroepskracht voorschoolse educatie degene die als beroepskracht werkzaam is en belast is met de en die voldoet aan de opleidingseisen en scholingseisen, bedoeld in artikel 1.50b, onderdeel a / artikel 2.8, onderdeel a, van de WKO.

Artikel I, onderdeel B (artikel 4 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie)

Het nieuwe tweede lid komt in de plaats van het oude tweede lid met regels betreffende de "module over het verzorgen van voorschoolse educatie". Het nieuwe lid regelt dat

¹³ Deze verhouding is gebaseerd op de aantallen schoolgewichten in 2009. Kijken we naar een meer recente verdeling van schoolgewichten, dan blijft deze verhouding (circa drie keer zoveel schoolgewichten in de G86 als in de kleinste gemeenten) in stand.

¹⁴ De formule voor het toebedelen van de middelen is: € 4.700.000 / 5.153 * totale schoolgewicht van de desbetreffende niet-G123 gemeente in 2009.

¹⁵ De goab-middelen bedragen 361 miljoen euro in de begroting van 2017.

onderdeel van de daar bedoelde mbo-opleiding ten minste moet zijn een *keuzedeel* voorschoolse educatie dat in elk geval de in dat lid beschreven kennis en vaardigheden bijbrengt. Het begrip "keuzedeel" is zijn geregeld in artikel 7.1.3, tweede lid, van de WEB.

Het nieuwe derde lid regelt dat dit keuzedeel niet is vereist, indien het kwalificatiedossier van de mbo-opleiding al laat zien dat de betrokkene beschikt over de vereiste kennis en vaardigheden. Het begrip "kwalificatiedossier" is geregeld in artikel 7.1.3, eerste lid, van de WEB.

Het nieuwe vierde lid regelt de alternatieve scholingsmogelijkheid voor wie wel beschikt over het vereiste mbo-getuigschrift of de vereiste EU-erkenning maar niet het voorgeschreven keuzedeel heeft gevolgd, onderscheidenlijk geen kwalificatiedossier kan overleggen ten bewijze dat aan de gestelde eisen is voldaan.

Het nieuwe vijfde lid regelt het voorgeschreven niveau 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen als minimum-taaleis.

Het nieuwe zesde lid bevat de eisen aan het opleidingsplan. Die eisen zijn gekoppeld aan de kennis en vaardigheden, opgesomd in het nieuwe tweede lid, onder a tot en met d. Het nieuwe zevende lid maakt (nadere) uitvoeringsregels mogelijk voor een aantal onderwerpen van artikel 4.

Het nu tot negende lid vernummerde zesde lid regelt dat een groep met 8 of meer kinderen 2 beroepskrachten moet hebben van wie er in elk geval één moet voldoen aan de nieuwe opleidingseisen.

Zie voor de maatregelen die in artikel 4 zijn uitgewerkt, meer uitgebreid de toelichting in paragraaf 4.

Artikel I, onderdeel C (artikel 4a Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie)

Zie ook hiervoor meer uitgebreid de toelichting in paragraaf 4.

Over de wettelijke grondslag van de nu aangebrachte wijziging wordt nog het volgende opgemerkt.

De WKO bevat diverse grondslagen voor een algemene maatregel van bestuur (amvb) met regels over het pedagogisch beleid: artikel 1.50, tweede lid, artikel 1.56b, tweede lid, en artikel 2.6, tweede lid WKO. Het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen is de amvb die is vastgesteld op grond van de artikelen 1.50, 1.56b en 2.6 WKO. In die amvb wordt ook invulling gegeven aan het pedagogisch beleid (artikelen 5, 11 en 20).

Artikel 1.50b bevat een grondslag voor een amvb, specifiek over de vve. In dit artikel wordt pedagogisch beleid niet genoemd, maar het artikel bevat een vrij ruime grondslag voor uitvoeringsregels (het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie). De vraag rijst tegen deze achtergrond, waar de specifieke eisen aan uitwerking van de vve in het pedagogisch beleidsplan moeten worden geregeld: in het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen of in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie? Vervuld plaats op een kindercentrum of een peuterspeelzaal. Het is mogelijk om de artikelen 5 en 20 van het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen aan te vullen met eisen aan het pedagogisch beleidsplan specifiek voor vve. Maar het ligt meer voor de hand om het besluit dat specifiek gaat over de kwaliteitseisen voor de vve aan te vullen, dus het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. De wettelijke grondslag biedt hier voldoende ruimte voor, doordat de WKO geen uitputtende opsomming van te regelen onderwerpen bevat. Door

het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie te wijzigen, is bovendien ook vanzelf het toezicht erop geregeld (artikel 1.61, eerste lid WKO).

Artikelen II en III (invoeringsrecht scholingseisen beroepskrachten voorschoolse educatie; inwerkingtreding)

De inwerkingtredings- en invoeringsregels van dit wijzigingsbesluit houden per maatregel het volgende in:

Module voorschoolse educatie

Keuzedelen als onderdeel van mbo-opleidingen gelden vanaf het mbo-cohort 2016/2017. In 2019 zullen de eerste mbo-deelnemers de opleiding verlaten met een keuzedeel voorschoolse educatie in hun diploma. Daarom zal dit onderdeel van de wijzigingen van het Besluit pas per 1 augustus 2019 in werking treden. Zie artikel III, onderdeel c. Tot die tijd geldt dus nog de oude regeling.

Scholingsbewijs

Het alternatieve scholingsbewijs is gerelateerd aan de nieuwe opleidingssystematiek en zal daarom ook pas vanaf 1 augustus 2019 ingaan. Zie artikel III, onderdeel c.

Taal eis 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen

Het vereiste taalniveau (ten minste 3F) op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen wordt vanaf 1 augustus 2017 als eis in het Besluit vastgelegd (zie artikel III, onderdeel a), zodat alleen nog maar beroepskrachten met taalniveau 3F op de onderdelen Mondelinge taalvaardigheid en Lezen in de praktijk werkzaam mogen zijn. Dit houdt dus een verplichting voor iedereen vanaf enig moment in.

De houders van een kindercentrum of peuterspeelzaal in grotere gemeenten (artikel II omschrijft welke gemeenten dit zijn) voldoen al eerder aan deze eis. Voor hen gaat de nieuwe eis daarom direct in per 1 augustus 2017.

Voor houders van een kindercentrum of peuterspeelzaal in de overige (kleinere) gemeenten zal de eis gelden dat per 1 augustus 2019 alle beroepskrachten voldoen aan het vereiste taalniveau. Zie daarvoor de invoeringsbepaling in artikel II.

Opleidingsplan

De aangescherpte eisen voor het opleidingsplan zullen per 1 augustus 2018 in werking treden. Zie artikel III, onderdeel b. Dit geeft houders voldoende tijd om het opleidingsplan uit te breiden, indien nodig. Tevens worden houders via bestaande ondersteuningstrajecten tijdig van de eisen op de hoogte gebracht. De eerste evaluatie moet plaatsvinden voor 1 augustus 2019. Dat vloeit voort uit de verplichting in het nieuwe zesde lid van artikel 4 om het opleidingsplan jaarlijks te evalueren.

Beleid op voorschoolse educatie in het pedagogisch beleidsplan

De aangescherpte eisen voor het pedagogisch beleidsplan zullen per 1 augustus 2018 in werking treden. Zie artikel III, onderdeel b. Dit geeft houders voldoende tijd om het plan uit te breiden, indien nodig. Tevens worden houders via bestaande ondersteuningstrajecten tijdig op de hoogte gebracht. De eerste evaluatie moet plaatsvinden voor 1 augustus 2019. Dat vloeit voort uit de verplichting in het nieuwe artikel 4a, tweede lid, om het pedagogisch beleidsplan opleidingsplan jaarlijks te evalueren.

Beroepskracht

De specificering van het begrip "beroepskracht" gaat in per 1 augustus 2017. Zie artikel III, onderdeel a.

De Staatsecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,